
Кваліфікаційний сертифікат архітектора

№ 003561

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН ТЕРИТОРІЇ

**для розміщення торгово-офісної будівлі, розташованої за
адресою с. Соломоново, вул. Головна, 76,
Чопської територіальної громади”**

Підтвердження ГАП про відповідність чинним нормам, правилам та стандартам Стратегічна екологічна оцінка проекту ”Детальний план території для розміщення торгово-офісної будівлі, розташованої за адресою с. Соломоново, вул. Головна, 76, Чопської територіальної громади” виконана відповідно з вимогами Конституції України, відповідних законів України, інших нормативно-правових актів з питань використання території, з діючими нормами, правилами, інструкціями, державними та галузевими стандартами.

Головний архітектор проекту

Вошко Т.В.

ЗМІСТ

- 1) Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;
- 2) Характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 3) Характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 4) Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 5) Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;
- 6) Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;
- 7) Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;
- 8) Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);
- 9) Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- 10) Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);
- 11) Резюме нетехнічного характеру інформації

1) Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальні плани територій це документація містобудівного змісту, за якими розробляється та уточнюється практичне та функціональне призначення і параметри використання земельної ділянки з метою розміщення об'єктів будівництва, уточнює в більшому масштабі положень схеми планування території району, чи генерального плану сільської ради, а також уточнює принципи планувальної організації забудови.

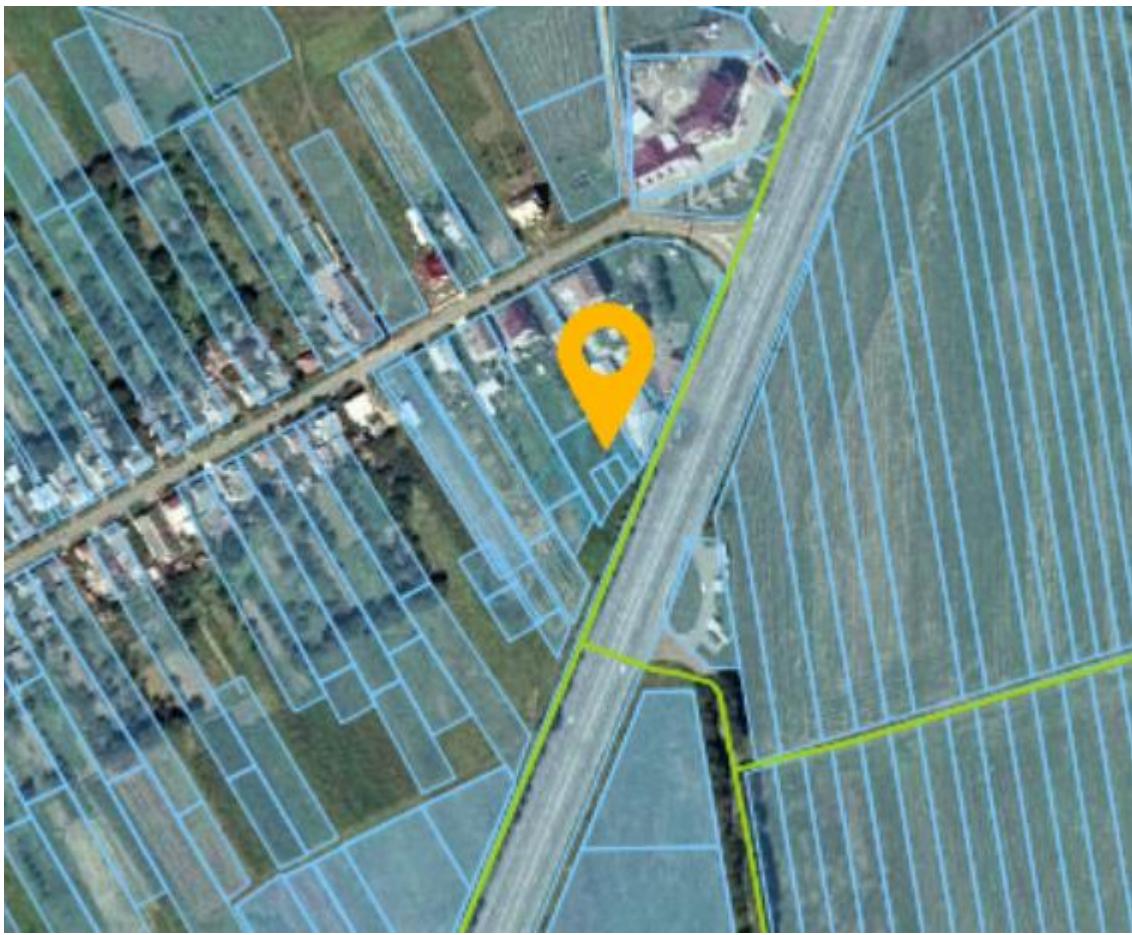
Під час розроблення детального плану території визначаються планувальні обмеження для використання території відповідно до державних будівельних та санітарно-гігієнічних норм, формування пропозицій щодо можливого розташування об'єкту в межах однієї проектної території із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства з метою залучення інвестицій згідно інтересів територіальної громади, заходів щодо реалізації містобудівної політики розвитку даної території, згідно п.4.1. ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території», для визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки.

При розробленні детального плану території, врахована зокрема, Генеральний план населеного пункту, Схема планування території Закарпатської області, стратегії та програми економічного, демографічного, екологічного, соціального розвитку відповідної території, програми розвитку інженерно-транспортної інфраструктури, охорони навколошнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, чинна містобудівна документація на місцевому рівні та проектна документація, інформація містобудівного, земельного та інших кадастрів, заяви щодо забудови та іншого використання території.

Мета розробки детального плану – уточнення планувальної структури і функціонального призначення території для розміщення торгово-офісної будівлі, розташованої за адресою с. Соломоново, вул. Головна, 76, Ужгородського району, Закарпатської області”, визначення планувальних обмежень при використанні згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами.

Проектом передбачена зміна функціонального використання земельної ділянки для будівництва та обслуговування для будівель комерційної діяльності в с. Соломоново, з кадастровими номерами **2124886200:11:018:0014, 2124886200:11:018:0013, 2124886200:11:018:0027** в подальшому розміщення на вказаних ділянках будівель комерційного призначення та необхідних споруд під'їзних шляхів до цих будівель та можливості підключення до інженерних мереж.

Ділянка розміщується безпосередньо в кварталі земельних ділянок для різної діяльності, а саме: для будівництва та обслуговування будівель торгівлі, а також ділянки для будівництва та обслуговування індивідуальних житлових будинків.

Проектом детального плану території рекомендується об'єкт, який згідно державних норм має допустиму санітарну – захисну зону для данної місцевості.

Згідно проектного рішення, земельна ділянка визначена для розробки ДПТ, передбачається для використання запроектованими будівлями, а саме будівель для комерційного призначення.

Розроблена містобудівна документація буде підставою для зміни функціонального використання земельних ділянок та оформлення документів на будівництво запланованих на проектованій території об'єктів.

Проектом ДПТ пропонується:

- урахування державних, громадських і приватних інтересів;
- визначення меж функціональних зон, пріоритетних та допустимих видів використання і забудови територій;
- максимальне збереження ділянки з наявністю дерев, насаджень;
- влаштування будівель комерційного призначення на території ділянок;
- організацію під'їздів та підходів до проектованих будівель;
- визначення територій, що мають будівельні, санітарно-гігієнічні, природоохоронні та інші обмеження їх використання.
- формування благоустрою.

Для захисту і поліпшення стану навколошнього середовища:

- проводити контроль кількості шкідливих викидів (пил, продукти згоряння, отрутохімікати, тощо) у процесі діяльності підприємства;
- очищення стічних вод від нафтопродуктів та інших шкідливих речовин для запобігання їх потрапляння у ґрунт та водойми;
- каналізаційні стоки відводити до локальних очисних споруд;
- проводити заходи по озелененню території.

Проект детального плану території розроблено у відповідності до Законів України та вимог державних будівельних норм України, а саме:

- Закон України „Про регулювання містобудівної діяльності”;
- Закон України „Про основи містобудування”;
- ДБН Б.2.2-12:2019 „Планування та забудова територій”;
- Закон України «Про охорону навколошнього природного середовища»
- ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;
- ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»;
- Земельний кодекс України;
- наказ МОЗ №173 від 19.06.1996 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів»;
- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» 20.03.2018 року
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів ДСТУ ISO – 14001-97 та інші.

Проектовані ділянка вільна від забудови, знаходиться в с. Соломоново, біля автодороги «Чоп-Київ».

Територія розташована поряд із сформованою інфраструктурою с. Соломоново та міста Чоп.

Неподалік від проектованої ділянки проходять інженерні мережі.

Визначені червоні лінії.

Проектна документація розроблена для будівництва в III Б кліматичному підрайоні з наступними кліматичними характеристиками:

- середня річна температура повітря становить +10°C
- найнижча температура досягає -28°C, найвища +40°C.
- розрахункова зимова температура зовнішнього повітря -18°C
- нормативне снігове навантаження - 100 кг/м²
- швидкісний натиск вітру - 27 кгс/м²
- нормативна глибина промерзання ґрунту - 0,7 м
- сейсмічність ділянки - 7 балів

Проектними рішеннями детального плану витримані всі необхідні містобудівні нормативи.

Розміщення будівель та споруд на ділянці пов'язано з конфігурацією території, існуючою містобудівною ситуацією, планувальними обмеженнями та орієнтацією відносно сторін світу.

Враховуючи містобудівну ситуацію, що склалася, наявну інженерно-транспортну інфраструктуру, детальним планом пропонується запроектувати:

- будівлі для комерційної діяльності;
- передбачена територія для тимчасового зберігання транспортних засобів, а також паркомісця для маломобільних груп населення (;
- протипожежні засоби;
- локальні очисні споруди типу «Біотал».

Основні техніко-економічні показники

№ п/п	Найменування	Площа	Примітка
1	Площа ділянок, щодо яких здійснюється ДТП	0,1532га	
2	Площа забудови	167,50 м.кв.	
3	Площа замощення	340,00 м.кв.	
4	Площа озеленення	165,00 м.кв.	

Примітка: величини площ наведені попередньо і уточнюються при розробці проекту земельної ділянки та робочого проекту будівництва об'єкту .

До початку розробки наступних стадій проектування (в т.ч. РП) мають бути виконані інженерно-геологічні вишукування.

Планувальна організація території відповідає нормам ДБН Б.2.2-12:2019 „Планування та забудова територій ”.

Під'їзд до ділянки передбачається влаштувати зі сторони автодороги.

Благоустрій планується виконати згідно діючих норм.

Всі під'їзди та майданчики передбачено благоустроїти, типи покриття прийняти з дотриманням діючих норм, виходячи з експлуатаційної доцільності.

На ділянках без твердого покриття пропонується влаштувати травяні газони.

Проїзди, проходи повинні регулярно очищатися від сміття, в зимовий час – від снігу та льоду, посыпатися піском.

Для інвалідів і громадян інших маломобільних груп населення слід забезпечити безпроблемне пересування по території.

Інженерне забезпечення.

Проектними рішеннями детального плану витримані всі необхідні містобудівні нормативи.

Для запланованих об'єктів передбачено забезпечення наступними інженерними мережами:

- електропостачання передбачається від існуючих мереж електропостачання;

- водопостачання – від свердловини (або централізованого водопровода);

- каналізування – за рахунок локальної очисної споруди;

- Протипожежна безпека - згідно з вимогами державних будівельних норм України.

Протипожежні заходи - згідно з вимогами державних будівельних норм України. На ділянці, яка охоплена детальним планом відсутні ознаки, згідно яких розміщення будівель, споруд та комунікацій не дозволяється (ДБН Б.2.2-12:2019 „Планування та забудова територій” розділ 14, п.14.2.5).

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Для характеристики поточного стану довкілля були використані статистичні дані та офіційні дані обласних органів виконавчої влади: Доповіді Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської ОДА «Про стан навколошнього природного середовища Закарпатської області». Головний висновок полягає в тому, що сучасний стан навколошнього середовища Ужгородського району можна охарактеризувати як відносно стабільний.

Відстань до обласного центру складає 2,0 км. Адже саме близькість до обласного центру є головним чинником впливу на екологічну ситуацію у місці планової діяльності.

Чопська територіальна громада із с. Соломоново розташовані на південь від обласного центру – м. Ужгород та на захід від м. Чоп. Завдяки невеликим відстаням до великих населених пунктів с. Соломоново займає вигідне

географічне розташування тому можна зробити висновок про перспективність розвитку села.

Містобудівна документація здійснена у відповідності до схеми планування території Закарпатської області.

Клімат

Клімат помірно — континентальний. Середня вологість повітря 70-80%. Літо тепло і довге. Похолодання наступає у другій половині жовтня. Весна рання і приходить з другої декади березня. Середня температура липня +18 — +22 °C, а найхолоднішого місяця січня від -4 до -9 C.

Весняні приморозки закінчуються в середньому в двадцятих числах квітня, а перші осінні - починаються 10-28 жовтня: тривалість безморозного періоду, залежно від рельєфу, коливається в межах 170-190 днів.

Геологічні умови

В геоструктурному відношенні територія приурочена до Чоп-Мукачівської западини Закарпатського внутрішнього прогину. В геологічній будові приймають участь вулканогенні та моласові утворення неогенового та четвертинного віку, що полого залягають на дислокованих відкладах мезозою та палеогену, котрі формують складчастий фундамент прогину.

Неогенові відклади представлені:

нерозчленованими III та IV підсвітами доробратівської світи сарматського ярусу. Відклади представлені ліпаратами, туфами та ксенотуфами. До складу ксенотуфів входять аргіліти, піщаники, а також андезити. Туфи білого, рідше - рожево-бурого кольору, тріщинуваті;

відкладами чопської світи погано сортованими піщаними глинами з невитриманими прошарками сірих дрібнозернистих піщаників, рідше - галечника з порід карпатського флюшу-піщаника, а також кварцу, аргіліту. Потужність сягає від 2,5 до 5,0 м;

нерозчленованими верхньоміоценовими та нижньочетвертинними відкладами.

Давньоалювіальні четвертинні відклади представлені трьома горизонтами онокської світи:

піски тонко-дрібнозернисті, муловаті, що залягають безпосередньо під покривними глинами та суглинками. Перехід між ними поступовий в інтервалі 20,0 - 30,0 см. Пісок від сірого до темно-сірого кольору складається з погано обкатаних зерен кварцу (60 - 75%), а також метаморфічних та ефузивних порід. В незначних кількостях представлені шпат, слюда. Потужність горизонту від 2,0 до 8,0 м;

піски нижнього горизонту, що складають основну частину товщі. Представлені різнозернистими різновидами сірого та світло-сірого кольору. Пісок представлений погано-та неокатаними зернами кварцу, а також метаморфічних та ефузивних порід. Перехід пісків верхнього та нижнього горизонтів протягом 30,0-50,0 см. Потужність горизонту до 25,0 м;

горизонт галечників залягає під різнозернистими пісками. Перехід поступовий протягом 1,0-1,5 м. Складений, в основному, мілким галечником з домішками гравію, а також крупно - та середньозернистого піску;

уламковий матеріал - погано- та середньоокатані уламки міцних мілкозернистих піщаників, кремнію, кварцитів, а також магматичні породи. Потужність горизонту до 6,5 м.

Сучасні алювіальні відклади представлені покривними глинами та суглинками алювіально-делювіального походження. Глина буровато-сірого кольору, масна, щільна, грудкувата, в'язка, слабо слюдиста, до низу запісочена, що переходить в суглинок. Суглинки від буровато-сірого до темно-сірого кольору, слабо в'язкі, слюдисті, залягають горизонтально. Потужність горизонту від 2,0 до 6,8 м.

Варто відмітити, що загальна характеристика геологічної будови проектованої території має суттєве значення при інженерно-будівельному освоєнні території. При цьому четвертинні відклади мають значну практичну цінність, оскільки до них приурочені основні родовища цегельно-черепичної сировини. Окрім того, вони у більшості випадків слугують природною основою фундаментів будівель та споруд, і тому є безпосереднім об'єктом вивчення при оцінюванні інженерно-будівельних умов території проектування.

Інженерно-геологічні процеси та явища.

В сучасних умовах на ділянці не спостерігається активних несприятливих інженерно-геологічних процесів: зсуви відсутні, поверхневі ерозійні процеси не спостерігаються. Негативних інженерно-геологічних явищ на ділянці не спостерігається.

Грунти. Дерново-підзолисті ґрунти на алювії низьких терас на середньосуглинистих терасах з ускладненою поверхнею. Підстилаючі породи - глини, суглинки з великою кількістю гальки. Це сприяє розвитку лісової рослинності та завадило ранньому освоєнню цих земель для землеробства. Інтенсивний розвиток глейових процесів на Чоп-Мукачівській низовині обумовлений неглибоким заляганням ґрутових вод, рівнинністю території, важким механічним складом ґрунтів та вологим кліматом. Внаслідок поєднання таких умов усі ґрунти низовини оглеєні уже з самої поверхні.

Дернові опідзолені оглеєні ґрунти містять у гумусовому горизонті в середньому 2,6% перегною (з коливанням від 2,3 до 3,7%). У дернових глейових його вміст зростає до 3,0-4,9%, а у неоглеєніх відмін понижується до 1,3-2,0%. З глибиною кількість гумусу зменшується дуже поступово і на глибині 100-130 см він досягає ще 1,0-1,7%. Формування на безкарбонатних материнських породах і вплив підзолистого процесу ґрутоутворення зумовили високу актуальну та потенціальну кислотність ґрунтів, pH сольової витяжки коливається в межах 4,0-4,7. Гідролітична кислотність теж порівняно висока і в середньому становить 7,0 мг-екв. на 100 г ґрунту, але ще вища сума увібраних основ — 18,6 мг-екв. на 100 г ґрунту з коливаннями від 6,7 до 39,0. У зв'язку з цим ступінь насищення основами змінюється від 24,5 до 90,8%. Такі різкі коливання від сильно ненасичених до майже повністю насищених основами пов'язано як зі ступенем опідзолення й оглеєння ґрунтів, так і окультурення.

В цілому, ґрунти району проектування сформувались в умовах помірного клімату з достатнім зволоженням, тому переважають різновиди дерново-підзолистих ґрунтів на низинній території. В рівнинній частині вони

утворилися як на давніх, так і на сучасних річкових відкладах. Неглибоке залягання ґрунтових вод сприяє їх оглеєнню.

Фактор ґрунтових умов в даній ситуації не є обмеженням. При проведенні будівельних заходів варто знімати родючий шар ґрунту потужністю 20 см, що дозволить вирішити деякі проблеми формування системи зелених насаджень.

Стан атмосферного повітря.

На території СЕО не передбачається будівництво значних промислових, сільськогосподарських підприємств, які можуть змінити склад атмосферного повітря.

За метеорологічними умовами проектований регіон відноситься до територій з високим потенціалом забруднення повітря та досить несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення). Із загального обсягу викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря найбільше забруднень припадає на Ужгородський район -28,26 %, Хустський- 23,87 % та м. Ужгород 21,01 %.

Стан повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення. Об'єми викидів забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел забруднення на душу населення в порівнянні з 2015 роком збільшилися (з 3,5 кг до 3,9 кг).

В загальному викиди найпоширеніших забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря 2016 року порівняно з 2015 роком залишились майже без змін. Викиди твердих речовин пилу в порівнянні з попереднім роком залишились без змін на рівні 0,3 тис.т. Викиди оксидів азоту в атмосферне повітря залишились майже без змін на рівні 0,56 тис.т. Викиди діоксиду сірки в атмосферне повітря залишились без змін на рівні 0,1 тис.т. Дещо збільшилися викиди оксиду вуглецю на 0,3 тис.тр(20Г5-0,8тис.т, 2016-ІДтис.т).

Із загального обсягу викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря розподіл за чистотою повітря показує, що Ужгородський район є найбільш забрудненим серед інших регіонів Закарпаття:

Райони та міста з найбільш забрудненим повітрям	Райони та міста з найбільш чистим повітрям		
Ужгородський	34,32%	Тячівський	1,68%
Воловецький	17,55%	Рахівський	1,57%

Свалявський	12,84%	Мукачівський	1,08%
Перечинський	6,11%	м.Хуст	0,81%
м.Мукачево	5,94%	Іршавський	0,81%
Міжгірський	4,71%	Виноградівський	0,59%
Хустський	4,29%	Берегівський	0,30%
м.Берегово	3,95%	м.Чоп	0,16%
м.Ужгород	3,25%	Великоберезнянський	0,05%

Головним забруднювачем повітря і надалі залишається автомобільний транспорт, викиди якого складають 92% від загального обсягу викидів.

Показники викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення та всіма видами автотранспорту представлені в таблиці:

Динаміка викидів в атмосферне повітря, тис. т.

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис.т.			Щільність викидів у розрахунку на 1 кв.км, кг	Обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг		
	Всього	у тому числі					
		стационарними джерелами	пересувними джерелами				
2000	40,7	7,7	33,0	3192,0	32,6		
2005	65,9	26,6	39,3	5167,4	52,9		
2006	88,2	25,6	62,6	6916,0	70,8		
2007	88,2	22,9	65,3	6916,0	70,8		
2008	91,4	23,2	68,2	7161,5	73,3		
2009	87,6	21,4	66,2	6871,2	70,3		
2010	87,3	17,6	69,7	6820,3	70,0		
2011	89,4	17,2	72,2	7009,8	71,6		
2012	72,1	8,1	64,0	6000,1	57,5		
2013	69,1	7,7	61,4	5421,5	55,1		
2014	60,5	3,9	56,6	4744,7	48,1		
2015	54,2	4,4	49,8	4200,1	43,1		
2016	4,9	4,9	*	382,1	3,9		
2017	3,2	3,2	*	300,0	2,5		
2018	3,9	3,9	*	300,0	3,2		
2019	3,7	3,7	*	300,0	3,0		

Органи державної статистики здійснюють збирання, опрацювання та поширення статистичної інформації згідно з переліком робіт, періодичністю, у розрізі та в терміни, що передбачені планом державних статистичних спостережень (далі – план) на відповідний рік або окремим рішенням Кабінету Міністрів України. Результати проведення розрахунків викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел забруднення планом державних статистичних спостережень за 2020 рік наразі не опубліковано.

Безпосередньо на території села потужних джерел забруднення немає.

Але через стан дорожнього покриття рух автотранспорту на території населеного пункту відбувається в повільному режимі, на низьких передачах, з великою кількістю гальмувань та прискорень. Тому частка шкідливих хімічних речовин, що викидаються у повітря, збільшена.

Поруч з селом розташована траса міжнародного значення Київ-Чоп з інтенсивним рухом автотранспорту.

Водні ресурси

Охорона поверхневих вод - ефективне відведення дощових вод, згідно вертикального планування, а також раціональне використання води на господарсько- побутові потреби.

Води поверхневі – озера, водосховища, болота, лимани – на території с. Підгорб відсутні.

В південній частині села проходить меліоративний канал, який збирає поверхневі води з території.

Найближчими до села річками є Тиса та Латориця, проте від планового об'єкту вони розташовані на значній відстані.

Керуючись Законами України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про питну воду та питне водопостачання» та гігієнічними вимогами до води питної, призначеної для споживання людиною, відповідно до компетенції, Головним управлінням Держпродспоживслужби в Закарпатській області проводиться нагляд за дотриманням санітарного законодавства на об'єктах, що здійснюють забезпечення населення, громадських та промислових об'єктів питною водою.

Станом на 31.12.2020 року середній рівень забезпечення населення області централізованим водопостачанням становить 32,2 %. Без міст Ужгорода – 98,4 % та Мукачево – 86,4 % цей показник в області — 20,7 %. В тому числі — забезпечення населення райцентрів та міст обласного підпорядкування становить 58,3 %, а сільського населення – 14,5 %.

Флора та фауна

Флора Закарпаття налічує близько 1900 видів вищих спорових і насіннєвих рослин, що становить половину видового флористичного різноманіття України. В області разом з інтродукованими видами росте понад 2600 видів. За загальними ботаніко-географічними рисами рослинного покриву територія області належить до Карпатської підпровінції Середньоєвропейської провінції Європейської широколистяної області. Закарпатська низовина відноситься до Центральноєвропейської флористичної провінції.

Місцевість, на якій розташоване с. Соломоново є рівнинною. В рослинності переважають вільха сіра, ясен та вільха клейка. Також у підлісках зустрічаються ліщина, дуб, верба.

Серед чагарників переважають бузина червона, шипшина, ожина коротковолоса і малина. Найпоширеніший трав'яний покрив – кvasениця звичайна, маренка запашна, згубниця цибулиста, зубниця залозиста, зніт гірський, молочай мигдалевидний, цирцея звичайна, цирцея альпійська, цирцея проміжна, булатка довголиста, жовтяниця черголиста, лунарія оживаюча, осока звисла, осока пальчаста та ін.

В Ужгородському районі зустрічаються чимало видів диких тварин та птахів, в тому числі мисливських. Серед них – олень благородний, сарна європейська, свиня дика, заєць сірий, вивірка лісова, борсук, куница та інші. Трапляються птахи та тварини, які занесені до Червоної книги України та Червоної книги Закарпаття – орлан-білохвіст, беркут, орел-карлик, стерв'ятник, змієїд, сокіл-сапсан.

Об'єкти природно-заповідного фонду:

Об'єктів природно-заповідного фонду в безпосередній близькості від території детального плану не має та в межах села с. Соломоново не зареєстровано.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Детальний план території комерційної забудови с. Соломоново, Чопської територіальної громади розробляється з урахуванням природо-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та

забудови, з дотриманням технологічних та санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язків основних та допоміжних споруд.

Проектом передбачається будівництво комплексу комерційного призначення. Це позитивно вплине на життєдіяльність населення. Адже характерними для села, як і області, є порівняно низька зайнятість робочої сили. На сьогодні середня зайнятість в місті євищою, ніж в інших області, однак значно нижча, ніж в середньому по Україні та сусідніх європейських країнах.

З урахуванням рішень містобудівного розвитку, прийнятих у відповідних розділах вищезазначеного документації. Оцінка враховує екологічні цілі, пов'язані з розвитком на місцевому рівні, з метою забезпечення ефективного та сталого соціально-економічного розвитку міста та поліпшення якості життя населення. В більшій мірі оцінка зосереджується на потенційних екологічних негараздах або наслідках, пов'язаних із запропонованими змінами (чи переоцінкою раніше зазначених змін) функціонального використання територій та основних проектних рішеннях, передбачених містобудівної документацією. За результатами оцінки пропонуються заходи, спрямовані на пом'якшення потенційних негативних наслідків, які дозволять більш раціонально використовувати територію міста з меншим антропогенним навантаженням на природні ресурси існуюче сільське середовище. А саме:

- Атмосферне повітря: очікується незначне підвищення інтенсивності руху на магістральних вулицях населеного пункту. Але по мірі реалізації рішень з реконструкції та будівництва вуличної мережі села, озеленення вулиць села, а саме насадження багаторічних рослин, в тому числі на магістральних вулицях. Використовувати дублюючі вулиці та об'їзні дороги, очікується більш рівномірне розподілення транспортних потоків по всій території села та зменшення інтенсивності транспортного руху в центральній частині.
- Водні ресурси - розбудова системи дощової каналізації забезпечить відведення поверхневого стоку з території існуючої житлово-громадської забудови та ділянок намічених до містобудівного освоєння. Будівництво локальних очисних споруд дощової каналізації у місцях випуску дозволить запобігти забрудненню поверхневих водотоків.
- Ґрунти: Виконання повного комплексу заходів з інженерної підготовки території на ділянках містобудівного освоєння, ліквідувати порушені території, стихійні смітники, що в цілому матиме позитивний вплив на формування сільського середовища та покращення санітарно-гігієнічних умов території.

Основним заходом із захисту ґрунту є боротьба з ерозією і змивом рослинного шару. У використанні та збереженні ґрунтів, охорони і відтворення їх родючості, базуються основні принципи в роботі по збереженню земельних ресурсів. Якісний стан ґрутового та рослинного покриву, захисту його від негативних природних та антропогенних впливів передбачається при планованій роботі на ділянці. Планування ділянки та розміщення проїздів запроектовані таким чином, аби максимально вписатися в оточуючий рельєф і при цьому використати вільну від забудови територію для озеленення та благоустрою.

- Біорізноманіття: створення ландшафтних зон, резервування територій для створення нових об'єктів фонду озеленення, матиме позитивний вплив на збереження біорізноманіття.

- Здоров'я: створення додаткових зелених насаджень загального користування (парки, сквери), розширення мережі рекреаційних установ та створення зон короткочасного відпочинку, спортивних зон позитивно вплине на загальні умови життя та сприятиме зменшенню ризиків для здоров'я населення. Також буде забезпечено дотримання режиму використання території в межах дії санітарно-захисної зони до житлових будинків, ділянок дитячих дошкільних закладів, школ, закладів охорони здоров'я. Негативних наслідків від реалізації проекту для стану здоров'я населення не передбачається.

- Земельні ресурси - Земельна ділянка яка розглядається в детальному плані знаходиться в безпосередній близькості із ділянками які мають також призначення для комерційної діяльності.

- Водопостачання - при влаштуванні водопостачання на територію детального плану слід дотримуватися державних санітарних норм та правила "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною" (ДСанПіН 2.2.4-171-10) (далі - Санітарні норми) обов'язкові для виконання органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності та підпорядкування, діяльність яких пов'язана з проектуванням, будівництвом та експлуатацією систем питного водопостачання, виробництвом та обігом питних вод, наглядом і контролем у сфері питного водопостачання населення, та громадянами.

На основі оцінки окремих заходів проекту було проведено аналіз впливів та ризиків, визначені заходи для пом'якшення та попередження виявлених негативних екологічних наслідків в ході реалізації детального плану.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

В результаті дослідження зроблено висновок, що екологічні проблеми і ризики на здоров'я населення, які стосуються детального плану території для розміщення будівель комерційного призначення в межі населеного пункту на території села Соломоново, Чопської об'єднаної громади, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом, незначний.

Ділянка, що до якої проводиться розробка детального плану, та що до якої проводиться стратегічна екологічна оцінка знаходиться в межах розділеного на ділянки під різні містобудівні цілі та в забудованому кварталі, також данна територія не має територій із природоохоронним статусом.

Основними проблемами в галузі охорони навколошнього природного середовища залишається:

1. Незадовільний стан існуючого полігону твердих побутових відходів (ТПВ);
2. Відсутність нових та сучасних підприємств з переробки ТПВ;
3. Відсутність або незадовільний стан очистних мереж в селах;
4. Недостатня ефективність роботи очисних споруд в місті;
5. Низький рівень екологічної культури у населення;
6. Низький рівень використання альтернативних та відновлювальних джерел енергії
7. Недостатня розвиненість системи екологічного моніторингу. Слабка мотивація впливу органів місцевого самоврядування на процеси антропогенного навантаження в населеному пункті.
8. Низький рівень впровадження енергоефективних технологій при новому будівництві та реконструкції будівель і споруд.

Запропоноване ДПТ архітектурно-планувальне рішення сформоване на підставі аналізу існуючої ситуації, враховуючи особливості території з точки зору санітарно-гігієнічних умов, інженерного забезпечення об'єктів будівництва та ін.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Зобов'язання у сфері охорони довкілля передбачають благоустрій всієї земельної ділянки, що підлягає забудові та створення санітарно-захисної зони навколо очисних споруд та інженерних мереж водовідведення.

За результатами прийняття даного містобудівного проекту очікується привернення уваги до розвитку систематичного підходу до питання охорони довкілля, підвищення рівня екологічної безпеки, запобігання та зменшення рівня промислового забруднення за рахунок впровадження комплексного підходу до регулювання впливу господарської діяльності на всі компоненти навколошнього природного середовища, оптимізації дозвільних процедур для суб'єктів господарювання, діяльність яких може мати значний вплив на довкілля, встановлення вимог щодо застосування найкращих доступних технологій та методів управління, що матиме позитивний вплив на екологічну безпеку та здоров'я населення.

Запровадження чітких процедур та прозорих відносин у сфері розробки та впровадження найкращих доступних технологій та методів для збереження природніх ресурсів, а також дозволить збільшити екологічні інвестиції в районі та області взагалом, що в свою чергу позитивно вплине на екологію, всі процеси життєдіяльності місцевого населення, а також на ринок праці, зокрема, сприятиме створенню нових робочих місць.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

У загальному розумінні ймовірний вплив від виконання детального плану території та впровадження проектних рішень можна розділити на дві частини: виконання будівельних та монтажних робіт та впровадження планової діяльності.

Вплив на довкілля під час будівництва має тимчасові прояви та не лишає наслідків ані для стану навколошнього середовища а ні здоров'я населення за дотримання норм та правил роботи під час будівництва.

Пом'якшуючі та запобіжні заходи щодо впливу на довкілля розробляються на стадії робочого проекту. Встановлення норм та обмежень під час будівництва встановлюється згідно чинного законодавства під час розробки робочої документації. Вплив на довкілля під час будівництва також оцінюється під час виконання процедури ОВД.

Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації будівництва передбачається незначне збільшення викидів в атмосферне повітря забруднюючих речовин, переважно за рахунок опалення.

Вплив на водні ресурси. Реалізація проекту передбачає несуттєвий вплив на водні ресурси. Передбачено виконання заходів у сфері водовідведення, що дає змогу не збільшувати обсяг скидів у поверхневі води забруднених вод.

Відходи. Планова діяльність передбачає облаштування спеціальних майданчиків, з яких здійснюватиметься вивезення побутових відходів спеціалізованими підприємствами..

Вплив на земельні ресурси. Під час проведення робіт передбачено збереження поверхневого родючого шару ґрунту Вийнятий під час будівництва ґрунт передбачається використовувати для рекультивації пошкоджених ділянок без його вивезення Змін у топографії, а також основних характеристиках рельєфу внаслідок планової реалізації проекту не передбачається. Будівництво не може призвести до появи загроз зсувів, провалів землі, селевих потоків, землетрусів тощо.

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В запланованому проекті не передбачається завдань, які могли б призвести до негативного впливу на діяльність чи стан рекреаційних зон, паркових масивів. Також виключено негативний вплив на біологічне різноманіття регіону.

Вплив на культурну спадщину. Планова діяльність не може нанести шкоди існуючим об'єктам культурно-історичної спадщини.

Вплив на населення та інфраструктуру. Реалізація проекту становить позитивний вплив на загальну інфраструктуру, дає поштовх розбудові дорожньо-транспортних комунікацій. До появи нових ризиків для здоров'я населення прилеглих територій запланований об'єкт не приведе.

Екологічне управління, моніторинг. При впровадженні планової діяльності не передбачено послаблення існуючих механізмів (правових, технічних та економічних) контролю в усьому спектрі екологічної безпеки.

Діяльність органів, контролюючих стан атмосферного повітря, ґрутових вод, викидів забруднюючих речовин – обмежена не буде.

Кумулятивний (сумарний протягом тривалого часу) вплив на екологічний стан регіону та здоров'я населення від реалізації планового проекту є незначним. Задля зменшення ймовірності таких змін заплановано озеленення зони реалізації проекту на кінцевій стадії будівництва.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час реалізації проекту найбільш вразливий компонент навколошнього середовища – атмосферне повітря. Вплив зумовлений переважно роботою будівельної техніки. Перед початком робіт буде здійснено розрахунок таких викидів в атмосферне повітря та прогнозований об'єм будівельних та побутових відходів.

Пропонуються наступні заходи:

- 1) ретельний підбір та інструктаж персоналу будівельних робіт та подальшої експлуатації об'єкту.
- 2) максимальне використання ресурсозберігаючих заходів – в технологіях будівництва, використанні енергозберігаючих матеріалів, встановленні сучасних систем опалення з високим коефіцієнтом корисної дії.
- 3) повна реалізація запланованих заходів з функціонального зонування території реалізації проекту, озеленення, облаштування санітарно-захисних зон.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

Альтернативні варіанти розміщення об'єкту не розглядались. Вибір майданчика будівництва проведено з урахуванням варіантів можливого розміщення, та техніко-економічних обґрунтувань з урахуванням найбільш економного використання земель, а також соціально-економічного розвитку населеного пункту.

Враховуючи нагальність потреби такого роду об'єктів та існуючі умови, альтернативи провадженню планової діяльності не існує. Географічне розташування земельної ділянки та особливості існуючої інфраструктури роблять будівництво об'єктів іншого призначення нераціональним.

У разі незатвердження детального плану території та відповідно – відмови від реалізації будівництва об'єкту, ускладниться вирішення проблеми працевлаштування громадян регіону та наповнення місцевого бюджету податками від підприємницької діяльності.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

В рамках стратегічної екологічної оцінки оцінено потенційні зміни в антропогенних та природних екосистемах; проведено ретельний аналіз природних умов включно з вивченням ландшафту, рельєфу, рослинності, родючих ґрунтів; проаналізовано гідрогеологічні аспекти даної території. Проведено також консультації з громадськістю щодо питань екологічного стану і перспектив його покращення.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Екологічний та соціальний моніторинг для об'єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час її будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проекту є забезпечення / гарантування того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними та достатніми.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Програма екологічного моніторингу буде працювати під час будівництва та експлуатації об'єкту.

Основними заходами моніторингових досліджень є:

- ✓ проведення моніторингу атмосферного повітря;
- ✓ проведення контролю якості повітря на межі санітарно - захисної зони та найближчої житлової забудови, на договірній основі акредитованою лабораторією;
- ✓ контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму на договірній основі акредитованою лабораторією;
- ✓ проведення контролю якості стічних вод.

Також Передбачається виконання зовнішнього моніторингу об'єкту силами органів державного нагляду (територіальні органи Державної екологічної інспекції України, Держпродспоживслужби України та Держпраці), місцевого самоврядування та місцевих громадських об'єднань, представниками кредиторів та інвесторів, в т.ч. залученими аудиторськими компаніями.

Органи державного нагляду здійснюють моніторинг та контроль шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін. Органи місцевого самоврядування та місцеві громадські об'єднання мають право долучатись до контролюючих органів або відвідувати об'єкт самостійно.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Враховуючи розташування об'єкту планових робіт в близькості до державних кордонів, а також відстань від річки Тиса та Латориця, яка згодом перетинає кордон, при плануванні вивчено ймовірні транскордонні наслідки для довкілля.

Дослідники дійшли наступного висновку: як зазначено вище, при виконанні всіх належних умов будівництва та подальшої експлуатації об'єкту, в першу чергу – виконання заходів у сфері централізованого водовідведення,

негативний вплив на екологічну ситуацію відсутній. Відтак відсутній і транскордонний вплив.

При цьому важливу роль буде відігравати організація вивезення побутових відходів з території об'єкту після здачі в експлуатацію, а також рівень громадської та екологічної свідомості місцевих мешканців. Проте відсутні механізми значного впливу на цей фактор з боку замовника планових робіт.

Рівень утилізації відходів, що є важливим індикатором регіонального розвитку, залишиться на незмінному рівні.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розрахованих на широку аудиторію

Метою детального плану території є розміщення будівель на території села Соломоново, Чопської територіальної громади.

Найбільш вразливою складовою планової діяльності, що зазнає негативного впливу - це викиди в атмосферне повітря від роботи автотранспорту та тракторної техніки при будівництві та облаштуванні комунікаційних мереж.

Усе вищепередоване свідчить про зовсім незначний вплив планового об'єкта на стан атмосферного повітря.

Під час реалізації детального плану території, на всіх етапах та при розробці робочого проекту, роботи будуть вестись з дотриманням норм та правил охорони навколишнього природного середовища.

Даний документ - Резюме нетехнічного характеру (РНХ) - містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності. Також надаються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Цей документ буде розміщений для ознайомлення і надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проекту.

Висновки:

В результаті виконаного аналізу екологічного стану та оцінки проекту робимо висновок, що детальний план території для розміщення запланованих об'єктів на території с. Соломоново, Ужгородського району, відповідає усім державним та регіональним стратегічним документам.

Реалізація планової діяльності не спровокає значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

Під час реалізації детального плану території, на всіх етапах та при розробці робочого проекту, роботи будуть вестись з дотриманням норм та правил охорони навколишнього природного середовища. З, невідкладною, вимогою екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАННОЇ ЛІТЕРАТУРИ

При розробці стратегічної екологічної оцінки детального плану населеного пункту використані такі матеріали:

Земельний кодекс України від 18.12.92 р., № 561-XII (із змінами і доповненнями); Закон України «Про Генеральну схему планування території України» від 7.02.02р., № 3059-III;

Закон України «Про державне прогнозування та розробку програм економічного та соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. № 1602;

Закон України «Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів» від 28.12.1998 р. № 2349;

Закон України «Про охорону навколошнього середовища» від 25.06.1991 р. № 1264-XII;

Закон України «Про оцінку впливу на навколошнє середовище»; Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку »;

ЗАКОНУ УКРАЇНИ. від 20.01.2015 р. N 1798. Про збереження ґрунтів та охорону їх родючості.

ДСП № 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів;

ДСП 201-97 Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря на селених пунктів

ДСанПіН 2.2.4-171-10 Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною

ДСанПіН 2.2.2.028-99 Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України;

<http://carpathians.eu/?id=518>

<https://uk.wikipedia.org>

<http://imsu-zakarpattja.com/uzhgorod.html?start=6>

<http://nu-rda.gov.ua/novunu/info/746.pdf>

Гомонай В.І., Богоста А.С., Лобко В.Ю., Тацькар А.Р. Актуальні аспекти стану навколошнього середовища на Закарпатті